

The Attention of the Educational System to Identify the Best Talents in the Elementary School

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Masoumeh Abbasiani¹
Maryam Safarnavadeh^{2*}
Nahid Shafiee³

How to cite this article

Masoumeh Abbasiani, Maryam Safarnavadeh, Nahid Shafiee, The Attention of the Educational System to Identify the Best Talents in the Elementary School, *Islamic Life Style*. 2023; 6:107-112.

1. PhD student, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

2. Associate Professor, member of the academic staff of the Ministry of Health and Medical Education, Tehran, Iran (Corresponding Author).

3. Assistant professor, department of tertiary sciences, Islamshahr branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

4. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: dr.safarnavadeh@gmail.com

Article History

Received: 2022/10/17

Accepted: 2023/01/31

ABSTRACT

This research has been done with the aim of investigating the level of attention of the educational system to the identification of superior talents in the elementary school. In terms of the purpose of this research, it is among applied research and its design was descriptive-survey. The statistical population included 373 primary school teachers in Tehran. Qualitative sampling was clustered and stratified. The research tool was a questionnaire. One-sample t-test was used to analyze the research data. The results of the research showed the level of attention paid by the primary education system to identifying superior talents in 21 components (observing students' intellectual and behavioral habits; preparing behavioral checklists for students; organizing friendly and pressure-free competitions between students; performing talent tests; intelligence logical and mathematical; physical and motor intelligence; verbal intelligence; naturalistic intelligence; musical intelligence; individual (social) intelligence; visual (spatial) intelligence; learning abilities; interests and hobbies of students; personality traits; employing professional teachers; raising the quality level of the program curriculum; supplementary and extracurricular education; guidance and counseling system; periodic meetings; building trust between home and school; empowering parents) are not appropriate.

Keywords: Top Talents, Elementary School, Tehran Education

توجه نظام آموزشی به شناسایی استعداد‌های برتر در دوره ابتدایی

معصومه عباسیانی^۱

دانشجوی دکتری، گروه علوم تربیتی واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران.

مریم صفرنواد^{۲*}

دانشیار، عضو هیئت علمی معاونت آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

ناهید شفیع^۳

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران.

امیر حسین مهدیزاده^۴

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران.

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی میزان توجه نظام آموزشی به شناسایی استعداد‌های برتر در دوره ابتدایی به انجام رسیده است. از لحاظ هدف این پژوهش در زمره پژوهش‌های کاربردی قرار داشته و طرح آن توصیفی - پیمایشی بود. جامعه آماری شامل ۳۷۳ معلم دوره ابتدایی در شهر تهران بود. نمونه‌گیری کیفی از نوع خوشه‌ای و طبقه‌ای بود. ابزار پژوهش پرسشنامه بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد میزان توجه نظام آموزشی دوره ابتدایی به شناسایی استعداد‌های برتر در ۲۱ مولفه (مشاهده عادات فکری و رفتاری دانش‌آموزان؛ تهیه چک لیست‌های رفتاری برای دانش‌آموزان؛ سازماندهی رقابت‌های دوستانه و به دور از فشار بین دانش‌آموزان؛ اجرای تست‌های استعدادیابی؛ هوش منطقی و ریاضی؛ هوش بدنی و حرکتی؛ هوش کلامی؛ هوش طبیعت‌گرا؛ هوش موسیقایی؛ هوش فردی (اجتماعی)؛ هوش تصویری (فضایی)؛ توانایی‌های یادگیری؛ علائق و سرگرمی‌های دانش‌آموزان؛ ویژگی‌های شخصیتی؛ بکارگماری معلمان حرفه‌ای؛ بالا بردن سطح کیفی برنامه درسی؛ آموزش‌های مکمل و فوق برنامه؛ نظام راهنمایی و مشاوره؛ برگزاری جلسات دوره‌ای؛ اعتمادسازی بین خانه و مدرسه؛ توانمندسازی والدین) مناسب نیست.

کلید واژه‌ها: استعداد‌های برتر، دوره ابتدایی، آموزش و پرورش شهر تهران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۱۱

*نویسنده مسئول dr.safarnavadeh@gmail.com

مقدمه

یکی از دغدغه‌های مهمی که والدین با آن مواجه هستند، شناسایی و کشف استعداد‌های فردی کودکان آنها و به عبارتی استعدادیابی کودکان است. با توجه به اینکه در مقطع ابتدایی به دلیل سنین پایین‌تر دانش‌آموزان، آنها بهتر می‌توانند آموزش‌های لازم را فرا گیرند، لذا استعدادیابی دانش‌آموزان در این دوره تحصیلی می‌تواند تاثیر شگرفی بر پیشرفت فرآیند یادگیری و پرورش استعداد دانش‌آموزان داشته باشد و در عین حال، سلامت جسمانی و روانی او را تضمین نماید. در واقع، کشف استعداد در کودکان در سنین پایین، کمک می‌کند تا وی بتواند بهترین عملکرد خود را در زمینه یادگیری‌هایی که در آنها تبحر دارد به نمایش بگذارد. امروزه، «رشد استعدادها» عبارتی است که اغلب در رابطه با آموزش کودکان با استعداد به کار می‌رود و اخیراً توسط محققان ارائه شده است تا به روشی خاص در ارائه خدمات آموزش استعداد‌های برتر اشاره شود (۱).

مفهوم استعداد به عنوان توانایی شخص در درک یا انجام کاری تعریف شده است (۲). استعداد به معنای به کارگیری الگوهای فکری، احساسی و رفتاری فرد در مدت زمانی معین است (۳) و در دنیای امروز، کشف و پرورش استعداد دانش‌آموزان، امری مهم و قابل تامل است. هنگامی که استعداد‌های دانش‌آموزان، شناسایی می‌شود آن وقت است که، می‌توانند شکوفا شوند و خود را بهبود و بوج فرض نکنند و باعث شود اعتماد به نفس و خلاقیت در آنها افزایش پیدا کند. دانش‌آموزی که استعدادش شناسایی و پرورش یافت، می‌تواند پیشرفت تحصیلی و شغلی بسیار خوبی در آینده داشته باشد چون متناسب با توانمندی‌ها و علایقش دست به انتخاب می‌زند (۴). سینگل^۱ (۵) بیان میدارد دانش‌آموزان دارای استعداد برتر به پشتیبانی و راهنمایی نیاز دارند. پیترز^۲ (۶) در این زمینه عنوان نموده که آموزش و هدایت استعداد‌های برتر باید به گونه‌ای باشد که از طریق آن دانش‌آموزان بتوانند نیازهای خود را برآورده کنند. دانش‌آموزان دارای استعداد برتر سرمایه‌های ملی هر کشوری محسوب شده و عدم توجه به آنان می‌تواند موجب آسیب‌های روانی آنان گردد (۷).

شناسایی صحیح انسان‌های مستعد و فراهم سازی فرصت پرورش و شکوفایی آنان، نقشی اساسی در حیات اجتماعی در حد مرگ و زندگی برای جوامع به خود گرفته و به همین دلیل، رقابت و مسابقه شدیدی بین کشورها برای جذب و استخدام انسان‌های باهوش و مستعد به وجود آمده است. این گروه کوچک از افراد جامعه، تاثیر بسیار بزرگی در پیشرفت و توسعه جوامع دارند؛ بنابراین انسان‌های بااستعداد و پرورش یافته، بزرگترین سرمایه‌های هر کشوری محسوب می‌گردند (۸) که می‌توانند پیشرفت و موفقیت‌های مهمی را برای کشور خود به ارمغان آورند. نظام آموزشی می‌تواند با استفاده از راهبردهای ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان، علاقه و رغبت به تحصیل و پیشرفت را در آنها ایجاد کند و با فراهم کردن فضا، تجهیزات، امکانات و محیط یاددهی و یادگیری مناسب شرایط را برای ظهور و بروز استعدادها و توانایی‌های دانش‌آموزان آماده کند

². Peters

¹. Cengel

مواد و روش ها

هدف این پژوهش کاربردی و روش آن توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری شامل معلمان دوره ابتدایی شهر تهران می‌باشد که تعداد آنها ۱۲۷۵۲ نفر است. نمونه‌گیری آنها به صورت خوشه‌ای و طبقه‌ای است. با تقسیم شهر تهران به پنج منطقه شمال، جنوب، شرق، مرکز و غرب از هر منطقه مدرسی از دوره ابتدایی تهران به صورت طبقه‌ای انتخاب شدند و معلمان این مدارس به عنوان افراد نمونه در نظر گرفته شدند. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران برابر با ۳۷۳ نفر محاسبه شد. جمع‌آوری داده‌های پژوهش در دو فاز به صورت کتابخانه‌ای و میدانی انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه بر مبنای طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت بود. این پرسشنامه دارای ۱۲۶ گویه بود که ۲۱ مولفه را شامل شد. روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوایی یعنی CVI^۱ بررسی شد و پایایی آن نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها آزمون t تک نمونه‌ای بود.

تا دانش‌آموزان در مسیری که انتخاب کرده اند انرژی بیشتری به کار ببندند و به موفقیت‌های خوبی دست یابند (۹). یک نظام آموزشی سالم تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان را یک امر طبیعی قلمداد کرده و تلاش می‌کند تا استعدادهای تک‌تک دانش‌آموزان را شکوفا سازد. اساساً، نظام آموزشی عامل مهم در رشد و توسعه هر جامعه‌ای است. بنابراین آشنایی اصولی با نحوه طراحی و تدریس مفاهیم آموزشی و استفاده از روش‌های نوین و شیوه‌های آموزش اثربخش توسط مجریان این حوزه و معلمان، اهمیت به‌سزایی دارد تا در جهت شناسایی، پرورش و استعدادیابی گام‌های بلندی برداشته شود. این رسالت بزرگ را مدارس بر عهده دارند و این وظیفه را معلمین با روش‌های تدریس مناسب، برخورد شایسته، همچنین به کارگیری به موقع سایر عوامل می‌توانند تحقق بخشند (۱۰). در عین حال با توجه به اینکه در سند تحول بنیادین نیز آمده است، کلیه خدمات آموزشی و تربیتی باید متناسب با استعداد دانش‌آموزان ارائه شود، از اینرو در وهله اول برای پاسخگویی به حقوق این افراد به شناخت استعدادها دست زد. بر این اساس هدف اصلی پژوهش حاضر پاسخگویی به این سوال است که وضعیت موجود مولفه‌های موثر بر استعدادهای برتر دوره ابتدایی در شهر تهران چگونه است؟

جدول ۱. CVI و آلفای کرونباخ

پایایی	روایی محتوایی	مولفه
۰/۷۳	۰/۸۵	مشاهده عادات فکری و رفتاری دانش‌آموزان
۰/۷۶	۰/۸۱	تهیه چک لیست‌های رفتاری برای دانش‌آموزان
۰/۷۲	۰/۸۴	سازماندهی رقابت‌های دوستانه و به دور از فشار بین دانش‌آموزان
۰/۷۷	۰/۸۲	اجرای تست‌های استعدادیابی
۰/۷۱	۰/۷۹	هوش منطقی و ریاضی
۰/۷۵	۰/۸۴	هوش بدنی و حرکتی
۰/۷۳	۰/۸۰	هوش کلامی
۰/۷۰	۰/۸۲	هوش طبیعت‌گرا
۰/۷۳	۰/۸۵	هوش موسیقایی
۰/۷۱	۰/۸۳	هوش فردی (اجتماعی)
۰/۷۷	۰/۸۴	هوش تصویری (فضایی)
۰/۷۳	۰/۸۰	توانایی‌های یادگیری
۰/۸۱	۰/۸۶	علاقه و سرگرمی‌های دانش‌آموزان
۰/۷۸	۰/۸۲	ویژگی‌های شخصیتی
۰/۷۵	۰/۸۴	بکارگماری معلمان حرفه‌ای
۰/۷۰	۰/۸۱	بالا بردن سطح کیفی برنامه درسی
۰/۷۲	۰/۸۲	آموزش‌های مکمل و فوق برنامه
۰/۷۷	۰/۸۳	نظام راهنمایی و مشاوره
۰/۷۹	۰/۸۵	برگزاری جلسات دوره‌ای
۰/۷۳	۰/۸۱	اعتمادسازی بین خانه و مدرسه
۰/۷۵	۰/۸۱	توانمندسازی والدین

¹ Content Validity Index

جدول ۲. وضعیت موجود شناسایی استعدادهای برتر دوره ابتدایی

میانگین جامعه ۳					
مولفه ها	میانگین نمونه	انحراف استاندارد	t	df	sig
مشاهده عادات فکری و رفتاری دانش آموزان	۲.۶۳۴۷	۱.۱۰۹۰۳	-۶.۳۶۱	۳۷۲	.۰۰۰
تهیه چک لیست های رفتاری برای دانش آموزان	۲.۴۵۷۸	۱.۲۱۲۵۰	-۸.۶۳۷	۳۷۲	.۰۰۰
سازماندهی رقابت های دوستانه و به دور از فشار بین دانش آموزان	۲.۱۹۹۱	۱.۱۹۶۶۱	-۱۲.۹۲۷	۳۷۲	.۰۰۰
اجرای تست های استعدادیابی	۲.۳۸۲۰	۱.۱۵۰۹۸	-۱۰.۳۶۹	۳۷۲	.۰۰۰
هوش منطقی و ریاضی	۲.۵۱۹۲	۱.۳۱۵۷۵	-۷.۰۵۷	۳۷۲	.۰۰۰
هوش بدنی و حرکتی	۲.۲۸۸۷	۱.۲۱۹۲۸	-۱۱.۲۶۸	۳۷۲	.۰۰۰
هوش کلامی	۲.۳۳۷۳	۱.۱۶۳۴۳	-۱۱.۰۰۲	۳۷۲	.۰۰۰
هوش طبیعت گرا	۲.۷۴۷۳	۱.۲۵۴۴۲	-۳.۸۹۰	۳۷۲	.۰۰۰
هوش موسیقایی	۲.۹۰۰۸	۱.۲۲۴۹۷	-۱.۵۶۴	۳۷۲	.۱۱۹
هوش فردی (اجتماعی)	۲.۹۳۱۰	۱.۲۹۹۷۲	-۱.۰۲۶	۳۷۲	.۳۰۶
هوش تصویری (فضایی)	۲.۸۸۲۹	۱.۲۷۷۳۹	-۱.۷۷۰	۳۷۲	.۰۷۸
توانایی های یادگیری	۲.۷۷۴۴	.۹۹۶۶۱	-۴.۳۷۳	۳۷۲	.۰۰۰
علاقی و سرگرمی های دانش آموزان	۲.۸۳۳۳	۱.۱۴۰۵۲	-۲.۸۲۲	۳۷۲	.۰۰۵
ویژگی های شخصیتی	۲.۲۸۵۳	۱.۰۶۰۷۸	-۱۳.۰۱۲	۳۷۲	.۰۰۰
بکارگماری معلمان حرفه ای	۲.۲۴۲۷	.۸۷۵۲۰	-۱۶.۷۱۰	۳۷۲	.۰۰۰
بالا بردن سطح کیفی برنامه درسی	۲.۴۱۹۰	۱.۰۲۱۳۵	-۱۰.۹۸۶	۳۷۲	.۰۰۰
آموزش های مکمل و فوق برنامه	۲.۶۴۴۸	۱.۱۲۹۴۳	-۶.۰۷۴	۳۷۲	.۰۰۰
نظام راهنمایی و مشاوره	۲.۹۰۲۶	۱.۰۳۱۷۴	-۱.۸۲۳	۳۷۲	.۰۶۹
برگزاری جلسات دوره ای	۲.۸۶۱۳	.۹۸۴۸۶	-۲.۷۲۱	۳۷۲	.۰۰۷
اعتمادسازی بین خانه و مدرسه	۲.۸۴۹۵	۱.۰۲۴۹۸	-۲.۸۳۵	۳۷۲	.۰۰۵
توانمندسازی والدین	۲.۸۳۴۲	۱.۰۵۵۰۱	-۳.۰۳۵	۳۷۲	.۰۰۳

دوران جهت کشف استعدادهای برتر است اگر این مسأله در این دوران شکل نگیرد باعث ایجاد مشکلات عدیده ای هم از لحاظ تربیتی، آموزشی، شغلی، جسمی و روحی و اقتصادی برای فرد و جامعه می شود. کشف استعداد برتر در دوران ابتدایی مسیر زندگی دانش آموز را تعیین می کند و باعث شکوفا شدن استعدادهای ذاتی و بالقوه فرد در جامعه می گردد و احساس خوشبختی را به دنبال می آورد (مصاحبه بیست و دوم). به طور کلی، برای داشتن نظامی کارآمد در جهت شناسایی استعدادهای برتر در دوره ابتدایی که مهمترین دوره تحصیلی است و اساسا باید به رشد همه جانبه کودک در این مقطع تحصیلی پرداخته شود و استعدادهای درونی او کشف و پرورش داده شوند، نیاز است تا هر یک از مولفه های شناسایی شده در این پژوهش مورد توجه نظام آموزش و پرورش قرار گیرد و وضعیت موجود که دارای نارسایی و مشکلات عدیده است، به مطولیت رسانده شود.

پیشنهادها

- مشاهده رفتار دانش آموز و عملکردهای وی

همچنان که در جدول بالا ملاحظه می شود میانگین های حاصل شده کمتر از ۳ بوده مقدار t ها هم کمتر از مقدار بحرانی (۱/۹۶) است لذا مشخص است که وضعیت موجود توجه به استعدادهای برتر دوره ابتدایی در شهر تهران مناسب نیست.

نتیجه گیری

نتایج نشان داد وضعیت موجود توجه به استعدادهای برتر دوره ابتدایی در شهر تهران (۲۱ مولفه) مناسب نیست. یافته های حاصله با مطالعات نویدی (۱۱) و آصفی (۱۲) و داگین (۱۴) که به نتایج مشابهی دست یافتند همسو است. باید باور داشت که هر دانش آموزی در وجود خودش استعدادهایی دارد. استعدادهایی که فقط مخصوص به خودش هستند و افراد دیگر از آن برخوردار نیستند. زمانی که این استعدادها تقویت شده و منجر به موفقیت شود می توان از آن به عنوان استعداد برتر یاد کرد (۱۴). خداوند هر یک از دانش آموزان را با توانایی های منحصر به فردی آفریده است. اگر از استعدادهای خدادادی خود استفاده نکنیم، این هدیه را از دست داده ایم. در حالی که با استفاده از آن می توانستیم بر زندگی خود و دیگران موثر باشیم (مصاحبه بیستم). دوران ابتدایی مهمترین

educational sciences and psychology, social and cultural studies, Tehran.

5. Cengel, Metin., & Alkan, Ayse. (2018). problems faced by teachers of gifted/talented students. INTE - ITICAM - IDEC 2018, Paris-FRANCE, 2, 400-406.

6. Peters, Scott J.; Carter, James; Plucker, Jonathan A. (2021). Rethinking How We Identify "Gifted" Students. Phi Delta Kappan, 102, 4, 8-13.

7. Jafarkhani, Zahra; Andishmand, Vida; Baghban, Narjes (2014). Giftedness and new theories of gifted identification. Papers of the third international conference on modern researches in management, economics and humanities.

8. Timuri, Mohammad Javad; Najafi, Ibrahim (2014). Model and strategies for identifying and discovering brilliant talents in Basij. Basij Strategic Studies Quarterly, 17, 64, 119-146.

9. Mohrami, Majid; Shahraki, Javad (2016). The role of creating motivation, finding talent and teaching life skills in the academic progress of students and the training of efficient staff in the educational system, the second national conference on new approaches in education and research, Mahmoud Abad.

10. Khairandish, Alireza (2017). Talent search and teaching methods in elementary grades, the first national management conference with an emphasis on supporting Iranian goods and services, Abadeh.

11. Navidi, Ahad (2018). Evaluation of the pilot implementation of the plan to identify and guide top talents (Shahab). Education Quarterly, 35, 137, 72-51.

12. Asefi, Maryam (2019). Pathology of Shahab national project in primary schools of Shahryar city. Master's thesis. Khwarazmi University, Faculty of Management.

13. Dagiene, Valentina., Juškeviciene, Anita., Carneiro, Roberto., Child, Camilla., & Cullen, Joe (2015). Self-Assessment of the Emotional Intelligence and

- قرار دادن دانش‌آموزان در موقعیتهای مشابه برای انجام فعالیتهای مختلف و سنجش رفتارها، قدرت خلاقیت و سرعت عمل و دقت و مهارت آنان

- ایجاد رقابت برای پی بردن به استعداد و هوش دانش‌آموز

- مورد توجه قرار دادن دانش‌آموزانی که علاقه زیادی به جزئیات نشان می دهند

- استفاده از آزمون های هوش و پیشرفت تحصیلی استاندارد

- توجه به علاقه دانش‌آموز به هیجانانگیز و ارتباطات با دیگران

- توجه به مهارت دانش‌آموز در انجام کارهای دستی و هنری

- توجه به خلاقیت ها و ابتکارات دانش‌آموز در امور مختلف

- توجه به علاقه دانش‌آموز به طبیعت، محیط زیست و بازیافت

- توجه به روش های مطالعه و خواندن و سبک های یادگیری در دانش‌آموز

- توجه به مسئولیت‌پذیری، وظیفه شناسی، درک و فهم امور اجتماعی در دانش‌آموز

- بهسازی فرایند یاددهی و یادگیری

- توسعه و غنی سازی برنامه های آموزشی مکمل و فوق برنامه

- استفاده از مشاوران خبره و کاربرد

- توجیه مدیران مدارس نسبت به نقش مشارکت والدین در پیشبرد اهداف مدرسه

- ارائه گزارش فعالیت های مدرسه به والدین در جهت توسعه همکاری بیشتر آنان

References

1. Olszewski-Kubilius, Paula, Ed.; Subotnik, Rena F., Ed.; Worrell, Frank C., Ed. (2018). Talent Development as a Framework for Gifted Education: Implications for Best Practices and Applications in Schools. Prufrock Press Inc.
2. Kaynar, Ö. (2018). Investigation of Talent Selection Methods in Different Sports Branches. Journal of Education and Training Studies, 6, 12, 44-48.
3. Farhi, Ali (1401). Designing a systematic model for recruiting and employing top talents in a defense organization. Human Resource Management Research Quarterly, 14, 2, 124-87.
4. Yacoubi, legend; Mahmoudi, Masoumeh Al Sadat (2015). Investigating the role of talent in students and providing solutions for parents and teachers to identify and nurture, the fourth national conference on sustainable development in

Organizational Intelligence in Schools. Informatics in Education, 14, 2, 199-217.

14. Interviews with selected experts (1401). Interview for the implementation of the doctoral thesis entitled Designing a Model for Identifying Top Talents in the Elementary School (Study Case: Education in Tehran) under the guidance of Dr. Maryam Safarnavadeh. Islamic Azad University, Islamshahr branch.